

**Sayın Başkan,
Meclisimizin Değerli Üyeleri,
Meclisimizin Saygıdeğer Onur Üyeleri,
Değerli Misafirler ve
Kıymetli Medya Mensupları,**

Şubat ayı meclis toplantımızda görüşlerimi sizlerle paylaşmadan önce hepinizi şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Bu ayki meclis toplantımızın gündemini “Öncelikli Dönüşüm Programları Işığında Yeniden Öne Çıkan Üretim Ekonomisi ile İstanbul’un ve Sanayi Stratejilerinin Önemi” olarak belirledik.

Bu önemli konuyu, iki değerli konuğumuz; İstanbul Ticaret Üniversitesi Öğretim Üyesi ve aynı zamanda danışmanız olan Sayın Profesör Doktor Murat Yülek ile İstanbul Şehir Üniversitesi Öğretim Üyesi Sayın Doçent Doktor Melih Bulu ile birlikte tartışacağız.

Değerli konuklarımıza bu ayki toplantımıza katılımları için teşekkür ediyor, hoş geldiniz diyorum.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyeleri,

Üretim ekonomisi, son zamanlarda dünya genelinde gündemde öncelikli yer edinmiş durumda. Üretim ekonomisi dünyayla eş zamanlı olarak ülkemizde de gündeme gelirken; hükümetimiz tarafından kısa bir süre önce sonuncusu açıklanan “Öncelikli Dönüşüm Programları” Türkiye’de tartışılıyor.

Bizleri yakından ilgilendiren bu iki konuya hepimizin gereken ilgiyi göstermesi hiç kuşkusuz bir zorunluluktur. Bu zorunluluğu ifade ederken, İstanbul'un ve sanayi stratejilerinin de gündemimizde daha ağırlıklı bir yer edinmesi gerektiğine inandığımı burada sizlerle paylaşmak istiyorum.

İstanbul Sanayi Odası olarak bu konuda attığımız somut bir adımı dün bir basın toplantısı aracılığıyla kamuoyuyla paylaştık. İstanbul Sanayi Odası projesi olarak hazırlanan, İstanbul Kalkınma Ajansı tarafından da desteklenen ve onaylanan "İstanbul Sanayi Strateji Belgesi"ni bugün sizlere de dağıtımış bulunuyoruz.

Bu Strateji Belgesini hazırlayan, Doçent Doktor Sayın Melih Bulu'ya; katkılarından dolayı İstanbul Kalkınma Ajansı'na ve Yönetim Kurulu üyemiz Sayın Nahit Kemalbay ile OSB Geliştirme İhtisas Kurulumuza teşekkür etmek istiyorum.

"İstanbul Sanayi Strateji Belgesi" ile ilgili düşüncelerimi sizlerle paylaşmadan önce, Öncelikli Dönüşüm Programları ve yeniden öne çıkan üretim ekonomisine yönelik düşüncelerimi şimdi burada kısaca ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyeleri,

Ülkemiz son yıllarda ekonomide gerek milli gelir, gerekse ihracat artışı anlamında önemli başarılar sağlamıştır. Bu başarıda elverişli uluslararası koşulların yanı sıra, Türkiye'nin sanayi sektörünün öncülüğünde ihracatta sağladığı pazar ve sektörel çeşitlenme de kritik rol oynadı.

Bu süreç içerisinde, sanayimiz; ciddi bir dönüşüm sürecine girdiği gibi, büyümenin önemli itici gücü de oldu.

Bununla birlikte, geçmiş yıllarda Türkiye'nin de dahil olduğu gelişmekte olan ülkelerin büyüme performansını destekleyen, elverişli küresel koşullardan bahsetmek artık mümkün değil. Öyle ki, yatırımcılar artan belirsizlik ortamında gelişmekte olan ülkelere yatırım konusunda daha temkinli davranıyor.

Bu gelişmeden ülkemiz de yavaşlayan sermaye hareketleri kanalıyla etkileniyor. Söz konusu belirsizlik nedeniyle oynaklığı artan döviz kurları, Türkiye gibi yüksek döviz borcu ve döviz gereksinimi olan ülkelerin dış kırılma risklerini gözle görülür hale getirmekte.

Bu bağlamda somut bir örnek verecek olursam; dövizle yurtdışından borçlanmanın daha cazip olduğu dönemlerde biriktirdiğimiz döviz yükümlülükleri, kur hareketleriyle birlikte reel sektör bilançolarını olumsuz etkileyerek karlılığı da aşındırıyor.

Diğer yandan, artık küresel ekonomide yeni rekabet koşulları söz konusudur. Özellikle Asya ve Doğu Avrupa'da yükselen yeni üretim merkezleri hem ihracatta hem de iç piyasada sanayimiz açısından rekabet gücü sorunu yaratıyor.

AB ile ABD arasında imzalanması beklenen Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı anlaşmasının da orta vadeli bir tehdit olarak karşımızda durduğunu, daha önceki meclis toplantılarımızda olduğu gibi, burada bir kere daha vurgulamak istiyorum.

Sanayi sektöründe faaliyet giderek daha riskli hale gelirken, sanayiden kaçış eğilimi ülke ekonomisinin sürdürülebilirliğini olumsuz etkiliyor. Diğer sektörlerin sanayiden daha hızlı büyümesi, ekonominin büyüme kompozisyonunun da daha dengeli hale gelmesini engellemekte.

Son zamanlardaki olumlu bir gelişmeye değinecek olursam; cari açığımızdaki düşüş, her ne kadar sevindirici olsa da, iç talepteki soğuma ve petrol fiyatlarındaki düşüş gibi, her an tersine de dönebilecek konjonktürel etkenlere dayanıyor.

Türkiye'nin üretimde ara girdi ithalatına bağımlılık başta olmak üzere, ekonomideki yapısal sorunlarına çözüm getirmeden büyüme-cari açık sarmalından çıkması zor görünüyor. Dahası, dış kaynağa bağımlılık kurlarla birlikte enflasyonu da körükleyerek, faiz indirimlerini de riskli hale getiriyor. Bu nedenle daha düşük faizlerle daha elverişli finansman koşulları arayan sanayici, bu olanaklara erişemeyerek büyük bir yükün altına giriyor.

Bu kırılganlıkla başa çıkabilmek için üretim ve verimlilik artışına odaklı bir büyüme modelini en kısa zamanda hayata geçirmek durumundayız. Zira sanayide rekabet artık istisnasız bir biçimde teknoloji ve inovasyona bağlı hale gelmiş durumdadır. Mamul mal ihracatında ileri teknoloji içeren ürünlerin payı arttırılmadan, ihracat odaklı bir büyüme kalıcı ve sağlıklı hale getirilemez.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyeleri,

Bugün içinde buldukları ekonomik durağanlıktan çıkmaya çalışan gelişmiş ülkeler bile sanayileşme süreçlerinde bizden çok daha ileride olmalarına rağmen son yıllarda dikkatlerini yeniden sanayi sektörüne çevirmiş bulunuyorlar. Her zaman ifade ettiğimiz gibi; üretimin olmadığı bir ortamda sadece hizmet sektörü ile güçlü bir ekonomiyi sürdürülebilir kılmak mümkün değildir.

Bu gerçeği ifade ederken, gelişmekte olan ülkeler için yüksek katma değerli bir sanayileşme halen en önemli ihtiyaç olmayı sürdürüyor. Ancak Türkiye'ye baktığımızda imalat sanayinin milli gelirdeki payı yüzde 15'lerde. Henüz sanayileşme sürecini tamamladığı söylenemeyecek, düşük-orta teknoloji payının yüksek olduğu bir ortamda, sanayinin payının gerilemeye başlamış olması, ülkemizin gelişmiş ülkeler ligine taşınmasında en büyük engeli oluşturmaktadır.

Dolayısıyla, konuşmamın başında vurguladığım, ülkemizin başarı hikâyesini geleceğe taşımak için önümüzde ilerlememiz gereken uzun bir yol var. İstanbul Sanayi Odası olarak, bir süredir, Türkiye'nin yeni bir hikâyeye ihtiyacı olduğunu ve bütünsel bir kalkınma anlayışının gerektiğini söylüyoruz. Kalkınmanın işgücü piyasaları, sağlık, eğitim, hukuk ve adalet, yönetim gibi son derece önemli kurumsal dayanakları olduğunu ve ekonomi politikalarının bunlardan bağımsız düşünülmemeyeceğine dikkat çekiyoruz.

Bu bağlamda hükümetimizin açıkladığı "Öncelikli Dönüşüm Programları" sanayicinin beklentileriyle örtüşmektedir. Bu

programlar aynı zamanda Türkiye'nin yeniden yüzünü sanayiye çevirdiğini, yaşanan deneyimler ışığında sanayinin önemini daha üst bir düzeyde yeniden özümlediğini göstermektedir.

Öncelikli dönüşüm programlarının ruhunu oluşturan:

Sanayide üretim kapasitesinin arttırılması,
Türkiye'nin küresel değer zincirinde yükselmesi,
Ekonominin iç entegrasyonunu güçlendirerek bölgesel dengesizliklerin azaltılması,
İhracat kapasitesinin ve teknoloji yoğunluğunun arttırılması ve Beşeri sermayenin geliştirilmesi...

Gibi hedefler, Türkiye'nin bir üretim ekonomisi olarak yeniden yapılanmasında birbirinden bağımsız düşünülemez acil hedeflerdir.

Özellikle ülkemiz sanayisinin ithal bağımlılığının azaltılması, yerli enerji kaynak kullanımının arttırılması, teknoloji yoğunluklu sektörlere öncelik verilerek Ar-Ge faaliyetlerinin desteklenmesi, sanayicinin finansman kaynaklarının çeşitlendirilmesi ve güçlendirilmesi, sürdürülebilir büyüme için vazgeçilmezdir.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyeleri,

İstanbul'un ve sanayi stratejilerinin önemini bugün burada ele alırken sanayi stratejileri bağlamında bir hususa dikkat çekmek istiyorum. Türkiye'nin ilk "Sanayi Strateji Belgesi" 2010 yılında yayınlandı. 2011-2014 yılları arasını kapsayan bu belgenin yenilenmesi çalışmaları da devam ediyor. Ülke ölçeğinde

sanayi politikaları açısından bu husus önemli olmakla birlikte şehirlere yönelik sanayi stratejilerini de ihmal etmemek gerekir.

Günümüzün giderek artan acımasız ekonomik rekabet koşullarında, şehirlerin rekabet gücü giderek daha fazla önem kazanıyor. İşte bu anlayıştan hareketle, konuşmamın başında değindiğim “İstanbul Sanayi Strateji Belgesi”ni hazırladık. Yaklaşık bir yıldır hazırlıkları süren ve kısa bir süre önce tamamlanan belge ile ilgili düşüncelerimi şimdi dikkatinize sunmak istiyorum.

Türkiye’de şehir sanayi stratejisi bağlamında bir ilk olan bu belge ayrıca, Hükümetin “Ekonomide Öncelikli Dönüşüm Programları”nı açıklamasında sonra, Sayın Başbakanımızın da çok arzu ettiği, iş dünyasından bu programlara yönelik ilk geri dönüş özelliğine de sahiptir.

Şimdi bazı önemli ayrıntıların özetine geçmeden önce, böyle bir belgeyi hazırlamaya neden ihtiyaç duyduğumuza ve belgenin hangi yöntemle hazırlandığına kısaca değinmek istiyorum.

Son dönemlerde, İstanbul’un yerleşimiyle ilgili tasarlanan gelecek vizyonuna ilişkin söylemlerde; ne yazık ki sanayinin dışlanmakta olduğunu görüyoruz. Bu vizyonda, İstanbul için finans, lojistik ve moda merkezi olmak öne çıkarılıyor.

Oysa biz sanayinin şehre ait ve şehirle bütünleşmiş bir faaliyet olduğunu düşünüyoruz. Sanayi ile şehirler arasında adeta karşılıklı bağımlılık üzerine kurulu bir ilişki bulunmaktadır. Hele İstanbul gibi derinliği olan ve Türkiye ekonomisinin kalbi sayılabilecek bir kent için bu gerçek çok daha anlamlı ve vazgeçilemezdir.

Bunun tersi yaklaşımlar, milli gelir içindeki payı yüzde 15'lere düşmüş sanayimizin payını daha aşağılara çekecektir.

Bu nedenle İstanbul'un sanayi şehri olarak kalması mutlak suretle sağlanmalı ve sanayi sektörünün yerleşik bir yapıya kavuşturulması için gerekli önlemler alınmalıdır. Çünkü dünden bugüne İstanbul sanayisine bakıldığında yerleşik olmayan, tabiri caizse farklı dönemlerde göçebe olmak zorunda bırakılan bir sanayinin var olduğunu görmekteyiz. Oysa sanayinin yerleşik bir düzende olması, geleceğini daha iyi planlaması açısından önemlidir. Sanayiye yerleşiklik kazandırmanın yolunun öncelikli olarak OSB'lerden geçtiğini düşünmekteyiz.

Hal böyleyken, bugün İstanbul sanayicisinin en önemli sorunlarından biri, üretim tesislerinin İstanbul yerleşimindeki belirsizliğidir.

Bu konuda en çok kullanılan argümanlarından biri "sanayinin şehirde olmayacağına" ilişkin görüşlerdir. Oysa, tabloda da görüldüğü gibi dünyanın bir çok önde gelen metropol kentindeki uygulamalar bu yaklaşımları doğrulamamaktadır.

Bu strateji belgesi ile uygulayıcılar için İstanbul Sanayi'nin 2023 yılına kadar bir yol haritası da oluşturulmuştur. İstanbul

Sanayisinin lider sivil toplum kuruluğu olan İstanbul Sanayi Odası tarafından hazırlanan bu belge İstanbul Sanayi'nin geleceğine ilişkin yapılacak planlara girdi olmanın yanı sıra İstanbul'a yatırım yapacak sanayi girişimcileri için de önemli bir çalışma olarak değerlendirilmelidir.

İstanbul'un güçlü bir sanayi vizyonu ile ve el birliğiyle geleceğe hazırlanması konusu, İstanbul Sanayi Odası olarak önceliklerimizden birisidir. Bilimsel ve sonuçları itibarı ile de son derece değerli bulduğumuz bu araştırmayı da zaten tüm paydaşlarımız ile birlikte istifade etmek için hazırladık...

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyeleri,

Türkiye'de kısa sürede yüksek teknolojiye dayalı ihracatı artıracak tek altyapı İstanbul'dadır. Bugün Türkiye'nin toplam ihracatının yüzde 40'a yakını yapan İstanbul, ülkemizin yüksek teknolojili ürün ihracatının yüzde 67,2'sini gerçekleştirmektedir. Öte yandan İstanbul orta-yüksek teknolojili ürün ihracatında da yüzde 50'nin üzerinde bir paya sahip.

Konuşmamın başında da belirttiğim gibi, Türkiye'nin büyük oranda yüksek teknolojili üretiminin ve ihracatının yapıldığı İstanbul'un stratejileri düşünülmeden 2023 hedefinin hayata geçmesi doğal olarak mümkün olmayacaktır. Yani İstanbul'un özellikle ihracat yapabilen sanayi oyuncularının ortamları iyileştirilmeden, gerekli kapasite artışları için altyapı sağlanmadan ve başta kalifiye işgücü olmak üzere, enerji, hammadde gibi temel girdilerin güvenliği sağlanmadan Türkiye'nin 500 Milyar Dolar ihracat hedefine ulaşması mümkün olamayacaktır.

Dolayısı ile bu strateji belgesi bir nevi işin içinde olan, uzun yıllardır İstanbul'da sanayicilik yapan ve Türkiye'nin en önemli ihracat üssü olan İstanbul Sanayicilerinin üzerinde uzlaştıkları bir metin olması açısından önemlidir. Çünkü üzerinde uzlaşılan bu metnin hayata geçirilme imkânı oldukça yüksektir.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyeleri,

Ana gündem maddemizle ilgili düşüncelerimi bu şekilde sizinle paylaştıktan sonra, 2015 yılının ilk aylarındaki faaliyetlerimize değinmeden önce, bir hususa dikkatinizi çekmek istiyorum. İstanbul Sanayi Odası olarak 2014'te yoğun ve verimli bir yılı geride bıraktık. İşte bu faaliyetlerimizi "faaliyet raporu" olarak bugün sizlerle paylaşmış bulunuyoruz.

Aynı inanç ve heyecanla 2015 yılına yönelik faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. Şimdi bu faaliyetlerimizin bazılarını sizinle paylaşmak istiyorum.

İstanbul Sanayi Odası Meclis Başkanlık Divanı, Yönetim Kurulu ve Meclis Üyeleri, ekonomi ve sanayideki güncel gelişmeleri konuşmak, sanayinin sorunlarını değerlendirmek amacıyla bir grup meclis üyemiz, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Fikri Işık ile 21 Şubat 2015 tarihinde tekrar bir araya geldi. Toplantıda makine, demir-çelik, metal ve elektrik-elektronik sektörlerine mensup sanayicilerimiz bulundu. Bu kapsamdaki son toplantımızı da önümüzdeki günlerde sizlere duyuracağımız bir tarihte gerçekleştireceğiz.

Sanayicilerimizi, vergisel süreçlerde yaşanan sorunları birebir görüşmek ve çözüm önerilerini aktarmak için Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanı Adnan Ertürk Başkanlığı'ndaki bakanlığın üst düzey bürokratlarıyla 12 Şubat 2015 tarihinde bir araya getirdik.

Hemen hemen tüm sanayi meslek komitelerini temsil eden sanayicilerin katıldığı ve Başkan Yardımcımız Adnan Dalgakıran'ın ev sahipliğinde gerçekleşen toplantıda, sanayicilerimiz, maliye bürokratlarına uzun uzadıya sorunlarını aktarıp çözüm önerilerini dile getirdi. Katılımın yüksek olduğu toplantı, son derece verimli geçerken, başta KDV, ÖTV, KKDF gibi vergilerle ilgili yaşanan sıkıntılara değinildi.

Şimdi, Odamızın; Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş. (BEDAŞ) Genel Müdürlüğü nezdinde yaptığı ve siz sanayicilerimiz için önemli gördüğüm bir girişimine değinmek istiyorum: İlimiz sanayisinin kaliteli ve sürekli enerji temininde özellikle belli bölgelerde ciddi sıkıntılar olduğu da aşikârdır. Bu kapsamda, Odamıza iletilen sıkıntıların etraflıca görüşülmesi ve çözüme kavuşturulması amacıyla oluşturulan heyetimiz ile BEDAŞ Genel Müdürlüğü'nde bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Bu konunun yakın takipçisi olmaya devam edeceğimizi de burada sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bu arada, yürütme kurulu üyesi olduğum B20 Türkiye çalışmaları da hızlı bir şekilde devam etmektedir. İstanbul'da Ekonomiden Sorumlu Başbakan Yardımcımız Ali Babacan başta olmak üzere, B20 ülkelerinin Maliye Bakanları, Merkez Bankası başkanlarının katıldığı toplantının ardından B20 Türkiye'nin İlk Bölgesel İstişare Toplantısı Cidde'de Yapıldı. Bu toplantıya B20

Türkiye Başkanı Sayın Rifat Hisarcıklıoğlu ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan ile birlikte katıldım.

İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörü Sayın Profesör Doktor Mehmet Karaca ile kısa bir süre önce bir araya geldik. Üniversite-sanayi işbirliğini konuştuğumuz görüşmede enerji verimliliğinin sanayi için ne kadar önemli olduğuna değindik. Öte yandan, ülkemizde yapılması planlanmış olan nükleer santral ihaleleri başta olmak üzere, yerli sanayicilerimize nükleer endüstride rekabet yetkinliği kazandırmak ve dünya pazarından pay almalarına yardımcı olmak amacıyla İTÜ’de, 12 Mart 2015 tarihinde siz sanayicilerimizin de katılacağı bir toplantıyı planlamış durumdayız. Toplantının ayrıntılarını önümüzdeki günlerde sizlerle paylaşacağız.

TOBB tarafından uygulanmakta olan Oda Akreditasyon Sistemi kapsamında “5 yıldızlı” hizmetin ifadesi olan “A-Mükemmel” Sertifikası, 29 Ocak 2015 tarihinde TOBB’da yapılan törenle Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri Işık ve TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu tarafından Genel Sekreterimiz Melek Us’a takdim edildi.

Sayın Başkan, Değerli Meclis Üyeleri ve Kıymetli Konuklar,

Sözlerimi burada noktalarken; bugün sizlerle paylaştığımız İstanbul Sanayi Strateji Belgesi’nin İstanbul’un küresel platformda rekabet üstünlüğü kazanması yolunda atılacak adımlara rehber olmasını diliyor, hepinizi tekrar saygı ve sevgiyle selamlıyorum.